

ГАБРОВО

Там, където историята разказва, а природата завладява!
Добре дошли в сърцето на България!

ОТЧЕТ НА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ГАБРОВО през 2024 г.

I. УВОД

Отчетът на Програма за развитие на туризма в Община Габрово през 2024 г. представя анализ на данните за туристическата активност в Община Габрово и отчет на изпълнението на заложените дейности в Програмата за развитие на туризма в Община Габрово през 2024 г.

През 2024 г. Община Габрово продължи своята целенасочена политика за туризма като стратегически сектор за икономическо и културно развитие, за устойчивото управление на туристическите ресурси и въздействието върху околната среда, както и създаването на социални и икономически ползи за местната общност. Настоящият отчет представя дейностите за утвърждаване на Габрово като атрактивна туристическа дестинация с уникален характер и богатство от природни и културни ресурси, за постигането на устойчив туризъм, съобразен с потенциала на региона.

Документът обхваща основните инициативи, мероприятия и постигнати резултати, дейностите за популяризиране на региона и привличане на туристи, подобряване на туристическата инфраструктура и разширяване на предлаганите услуги. Отчетът разглежда и предизвикателствата, срещнати през изминалата година, както и възможностите за бъдещо развитие с оптимално използване на природните богатства, съхраняването на социалната и културна автентичност, културно-историческо наследство и ценности.

Настоящият документ е и база за оценка на постигнатото и планиране на бъдещите инициативи в подкрепа на развитието на устойчивия туризъм в Община Габрово.

II. ДАННИ И АНАЛИЗ НА СВЕТОВНИЯ ТУРИЗЪМ към края на трето тримесечие на 2024 г.

Към момента на изготвяне на Отчета са публикувани данни за развитието на световния туризъм до края на месец септември 2024 г.

През първите девет месеца на 2024 г. около 1,1 милиарда туристи са пътували в чужбина, като световният туристически сектор се е възстановил на 98% от нивата преди пандемията. Според последния Световен туристически барометър на ООН по туризъм до края на 2024 г. се очаква пълно възстановяване от най-голямата криза в историята на сектора, въпреки икономическите, геополитическите и климатичните предизвикателства.

Четири години след избухването на пандемията COVID-19, която спря световния туризъм, Барометърът отразява забележителното възстановяване на сектора, като повечето региони в периода януари-септември 2024 г. вече надхвърлят броя на пристигащите през 2019 г. Докладът показва и изключителни резултати по отношение на приходите от международен туризъм, като повечето дестинации с налични данни отбелязват двуцифрен ръст в сравнение с 2019 г.

Туристически резултати по региони:

Близкият изток (+29% спрямо 2019 г.) продължи да се радва на рекорден растеж през този деветмесечен период, като Европа (+1%) и Африка (+6%) също надхвърлиха нивата от 2019 г. Американският континент възстанови 97% от броя на посещенията си преди пандемията (-3% спрямо 2019 г.). Азия и Тихоокеанският регион достигнаха 85% от нивата през 2019 г. в сравнение с 66% възстановяване през 2023 г. В Азия и Тихоокеанския регион се наблюдава постепенно, макар и неравномерно възстановяване на броя на посещенията, след като регионът отново бе отворен за международни пътувания през 2023 г. Общо 60 от 111 дестинации надхвърлиха броя на посещенията за 2019 г. през първите осем до девет месеца на 2024 г. Някои от най-силно представилите се дестинации през този период са Катар (+141% спрямо 2019 г.), Албания (+77%), Саудитска Арабия (+61%), Кюрасао (+48%), Танзания (+43%), Колумбия и Андора (и двете +36%).

Постъпленията от туризъм бележат изключителен ръст. Общо 35 от 43 държави с налични данни за приходите надхвърлят стойностите отпреди пандемията през първите осем-девет месеца на 2024 г., като много от тях отчитат двуцифрен ръст спрямо 2019 г. (в местни валути), в повечето случаи значително над инфлацията.

Сред най-добре представилите се по отношение на приходите са Сърбия (+99%), където постъпленията са се увеличили почти двойно (в сравнение със същите месеци на 2019 г.), както и Пакистан (+64%), Румъния (+61%), Япония (+59%), Португалия (+51%), Никарагуа и Танзания (и двете по 50%). Сред държавите с най-високи приходи в света Япония (+59%), Турция (+41%) и Франция (+27%) отбелязват двуцифрен ръст до септември 2024 г. Испания (+36%) и Италия (+26%) също отчитат високи постъпления от посетители до август. Обединеното кралство регистрира 43% по-високи приходи, Канада - 35%, а Австралия - 18%, всички до юни 2024 г. Що се отнася до Съединените щати, които са страната с най-голям приход от туризъм в света, те отчитат 7% ръст до септември.

Данните за разходите за международен туризъм отразяват същата тенденция, особено сред големите пазари като Германия (+35% спрямо 2019 г.), Съединените щати (+33%) и Франция (+11%). Висок ръст на разходите бе отчетен и от Обединеното кралство (+46%), Австралия (+34%), Канада (+28%) и Италия (+26%), всички до юни 2024 г.

Въпреки че голям брой дестинации вече са надхвърлили броя на пътуванията преди пандемията през 2023 г. или са го направили през 2024 г., все още има възможност за възстановяване в няколко подрегиона и дестинации. По-бавното възстановяване в части от Североизточна Азия и Централна и Източна Европа контрастира със силните резултати във всички останали европейски подрегиони, Близкия изток, Централна Америка и Карибския басейн, където пътуванията са надхвърлили стойностите отпреди пандемията.

Въпреки добрите резултати като цяло, продължават да съществуват редица икономически, геополитически и климатични предизвикателства. Туристическият сектор все още се сблъсква с инфлацията в областта на пътуванията и туризма, а именно с високите цени на транспорта и настаняването, както и с нестабилните цени на петрола. Големите конфликти и напрежението по света продължават да оказват влияние върху доверието на потребителите, а екстремните метеорологични явления и недостигът на персонал също са критични предизвикателства за резултатите в туризма.

Представените данни и анализи са взети от Световната Организация по туризъм към ООН (UNWTO).

III. АНАЛИЗ И ТЕНДЕНЦИИ НА ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ към края на трето тримесечие на 2024 г.

Към момента на изготвяне на Отчета разполагаме с публикувани данни за развитието на туризма в България до края на месец септември 2024 г.

Регистрации на туристи в места за настаняване с 10 и повече легла – НСИ

	Януари – септември 2019 г.	Януари – септември 2023 г.	Януари – септември 2024 г.	Януари – септември 2024 г./ Януари – септември 2023 г.	Януари – септември 2024 г./ Януари – септември 2019 г.
регистрации общо	6 870 969	7 229 266	7 514 671	3,9%	9,4%
регистрации българи	3 202 459	3 975 908	4 117 518	3,6%	28,6%
регистрации на чуждестранни туристи	3 668 510	3 253 358	3 397 153	4,4%	-7,4%

Регистрации на туристи в места за настаняване с 10 и повече легла – данни за избрани пазари НСИ

	Януари – септември 2024 г.	Разлика в % спрямо периода януари – септември 2023 г.
България	4 117 518	3,6%
Румъния	869 106	2,8%
Полша	263 140	-10,8%
Обединено кралство	234 603	6,9%
Германия	219 846	-11,5%
Чешка република	162 580	13,4%
Израел	136 813	-21,0%
Турция	127 255	9,1%

Гърция	73 737	5,9%
САЩ	64 494	10,0%

Туристически посещения без транзит - данни за избрани пазари на НСИ от ГКПП

	Януари – септември 2024 г.	Разлика в % спрямо периода януари – септември 2023 г.
Румъния	1 361 853	20,3%
Гърция	775 383	4,1%
Турция	635 996	14,7%
Германия	431 503	-1,6%
Полша	396 270	-1,8%
Обединено Кралство	325 009	1,3%
Сърбия	295 635	12,2%
Р Северна Македония	238 666	-4,0%
Чехия	191 086	5,8%
Молдова	182 829	10,1%

България успешно привлича и местни и чуждестранни туристи. За периода януари – септември 2024 г., 7,5 милиона туристи са отседнали в категоризираните места за настаняване, което представлява увеличение от 3,9% спрямо същия период на 2023 г. и 9,4% спрямо 2019 г. Тези данни показват трайната популярност на българските туристически продукти както за българските граждани, така и за чуждестранните посетители.

Туризмът има съществен принос към икономиката на страната. Приходите от нощувки в категоризираните места за настаняване достигат 2,1 млрд. лв. за първите девет месеца на годината, което е с 15,4% повече спрямо 2023 г. Тези резултати не само отразяват увеличението брой посетители, но и по-голямото доверие в качеството и разнообразието на туристическите услуги, предлагани у нас.

На фона на тези данни, прогнозите сочат, че България ще достигне 13,1 млн. туристи до края на 2024 г., надминавайки отчетените 12,6 млн. за 2023 г. Това би поставило 2024 г. като най-успешната година за българския туризъм досега.

Информацията е от Анализи на Националния борд по туризъм и данни от НСИ и Министерство на туризма.

IV. СТАТИСТИЧЕСКИ ДАННИ И АНАЛИЗ, ОТРАЗЯВАЩИ ТУРИСТИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2024 г.

1. Материална база

По данни на Община Габрово и съгласно Единната система за туристическа информация (ЕСТИ) в края на 2024 г. на територията на общината са регистрирани 52 заведения за хранене и развлечение и 204 места за настаняване (с обща леглова база от 2 500 броя).

Категоризираните места за настаняване на територията на община Габрово са представени в *Диаграма 1*. Най-много са къщите за гости (70 на брой), които съставляват 34.3% от всички места за настаняване. След тях се нареждат стаите за гости (58 обекта, 28.4%) и апартаментите за гости (41 обекта, 20.1%), останалите категории имат значително по-малък дял. Общият брой легла в къщите за гости е 713, в стаите за гости - 311, в апартаментите за гости - 144, в хотелите - 1054.

През 2024 г. хотелите са привлекли най-голям брой туристи (28 146) и нощувки (56 022), което ги прави най-предпочитан избор за настаняване. Къщите за гости и семейните хотели също се радват на значителна популярност с общо 10 849 туристи и 24 417 нощувки, като те предлагат персонализирано изживяване в сравнение с хотелите.

По-малките категории като хостели, апартаменти за гости и стаи за гости имат по-малък дял както в броя на туристите (общо 5 664) така и в нощувките (14 704). Туристическите учебни центрове и бунгалата показват най-ниски стойности по всички показатели, което предполага по-нисък интерес или сезонен интерес. Това разпределение подчертава предпочитанията на туристите към по-големите и по-структурирани обекти, но и наличието на разнообразни опции за различни нужди и бюджети.

Категория	МН	Брой	Процент
Къща за гости	70	34.3%	
Стаи за гости	58	28.4%	
Апартамент за гости	41	20.1%	
Хотел	11	5.4%	
Бунгала	9	4.4%	
Семеен хотел	7	3.4%	
Хостел	4	2.0%	
Туристически учебен център	2	1.0%	
Туристическа хижа	2	1.0%	

Диаграма 1

2. Туристическо търсене – основни показатели

Данните за община Габрово (*Диаграма 2*), показват увеличение както в броя на пренощуващите лица, така и в регистрираните нощувки през 2024 г. в сравнение с 2023 г. През 2024 г. броят на пренощуващите лица се е увеличил с 3 206 (около 7.4%), достигайки 46 465 души, докато регистрираните нощувки са нараснали с 3 558 (около 3.8%), достигайки 96 367.

Това е индикатор за повишен интерес към района, подобрени туристически услуги и провеждане на събития, които привличат повече посетители.

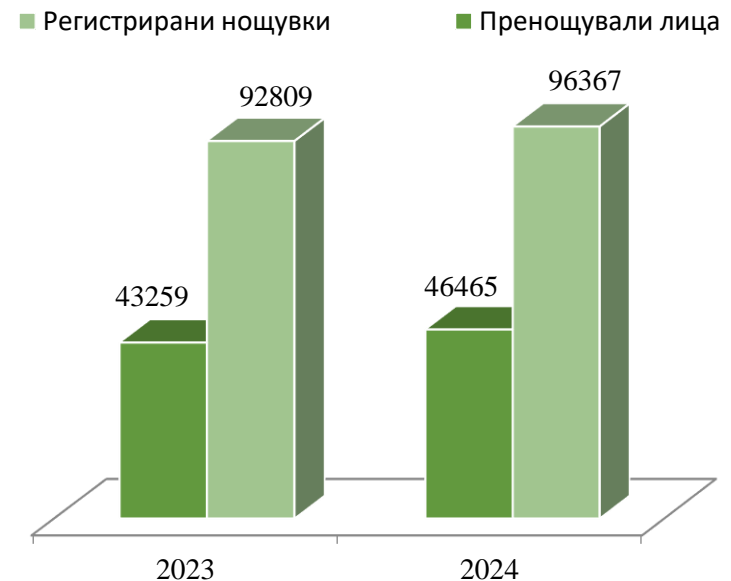
Анализът на данните за пренощуващите лица и регистрираните нощувки в Габрово за 2019 г. и 2024 г. показва динамика, която може да се интерпретира с оглед на различни фактори като туристически и икономически тенденции.

През 2019 г. пренощуващите лица в Габрово са били 56 715, докато през 2024 г. броят им е 46 465- приблизително 18% по-ниска стойност. Регистрираните нощувки са били 101 084 през 2019 г. и 96 367 през 2024 г., което е по-малко с около 5%.

Важен показател при анализа на посещаемостта е средната продължителност на престоя, който представлява отношението на брой регистрирани нощувки към пренощували лица.

Средната продължителност на престоя се е увеличила от 1.78 дни през 2019 г. до 2.15 дни през 2023 г. През 2024 г. тя е 2.07 дни, което може да се дължи на лек ръст на краткосрочните посещения - уикенд туристи. Този вид туристи често изразходват повече средства за кратък период. Кратките престои също предполагат, че регионът е леснодостъпен и атрактивен за спонтанни посещения, което е важен показател за развиващ се и модерен туристически профил на Габрово.

Общ брой пренощували лица и реализирани нощувки
Диаграма 2

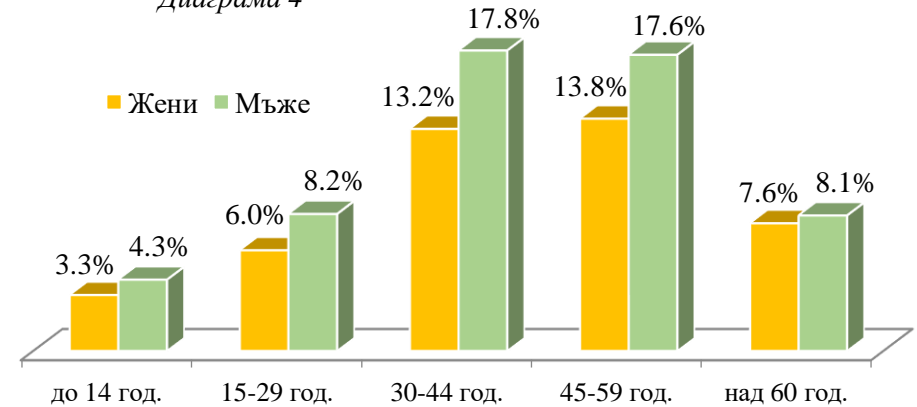

Данните за пренощуващите лица в община Габрово през 2024 г. по възраст и пол (Диаграма 4) показват, че мъжете съставляват по-голямата част от посетителите -56.0%, докато жените са 44.0%. Най-значителен дял имат трудоспособните възрастови групи 30 - 44 години (31.05%) и 45-59 години (31.40%), което е индикатор, че Габрово е привлекателна дестинация за туристи в активна възраст.

Данните за пренощуващите лица в Община Габрово по месеци за 2023 г. и 2024 г. (Диаграма 5) показват увеличение на броя на пренощуващите през почти всички месеци, като най-високата стойност е през август (5 332 души). Тази сезонност е свързана с по-голямата склонност към пътуване през месеците на отпуски с най-благоприятни климатични условия, както и връзката на посещенията с големите културни събития, организирани от Община Габрово.

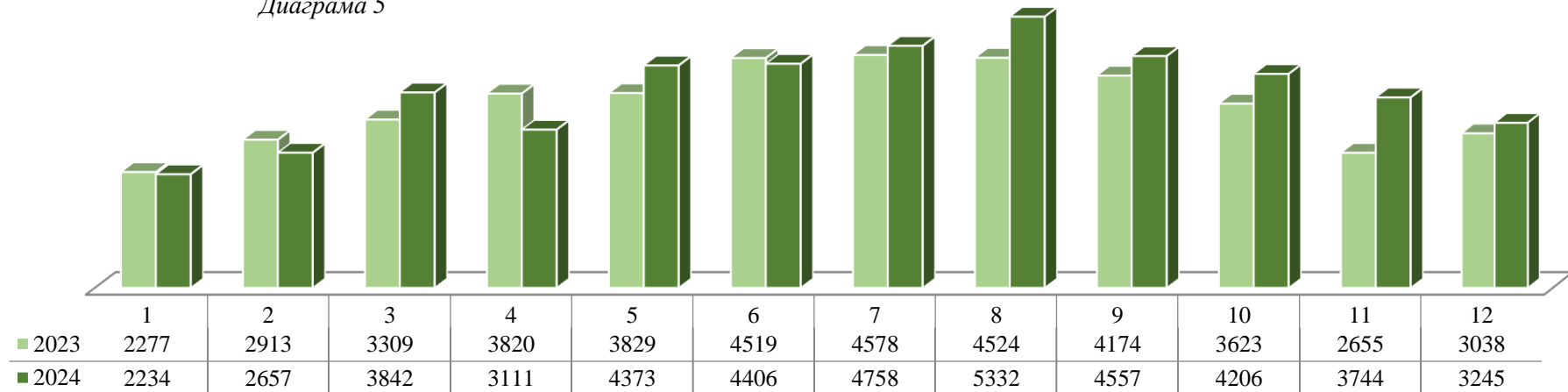
Пренощували лица по възраст и пол

Диаграма 4

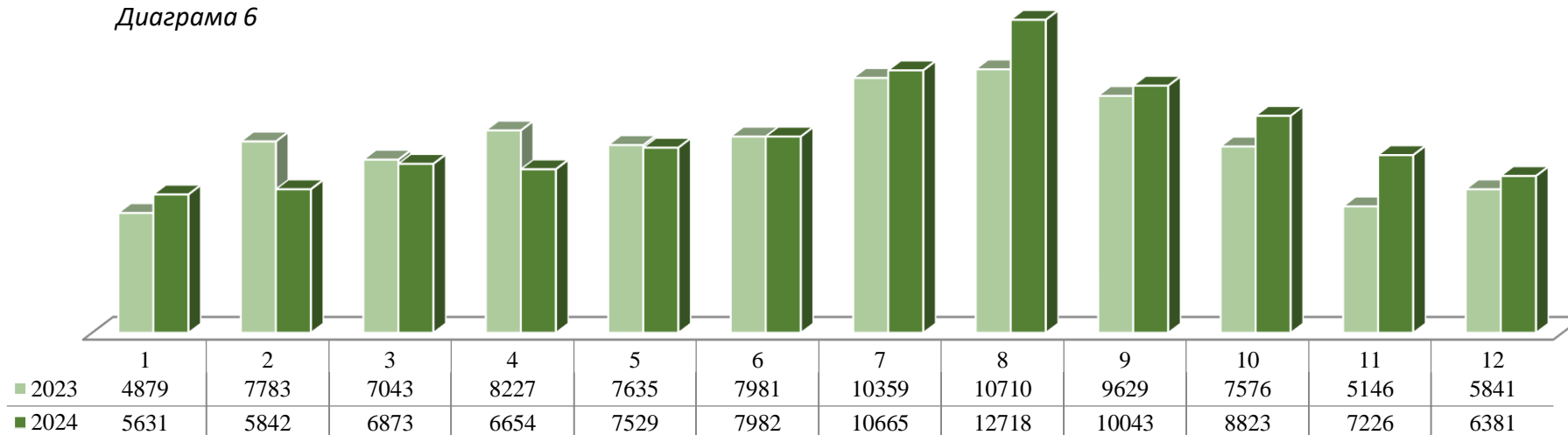
Брой пренощували лица по месеци

Диаграма 5

Броят на регистрираните нощувки в Община Габрово по месеци през 2023 г. и 2024 г. са представени в *Диаграма 6*. Най-високите стойности през 2024 г. са отчетени през летните месеци, като август е с най-голям брой нощувки (12 718), което е значително над същия месец през 2023 г. (10 710). В зимните месеци (януари и февруари) се наблюдава по-нисък брой нощувки спрямо летните месеци, но все пак януари 2024 г. (5 631 нощувки) отчита увеличение спрямо същия месец през 2023 г. (4 879 нощувки). През пролетните и есенните месеци, като април и октомври, също се наблюдава стабилен растеж, което подсказва увеличение на посещенията извън летния сезон. Тези резултати показват устойчивост и ефективност в привличането на туристи през различните периоди на годината.

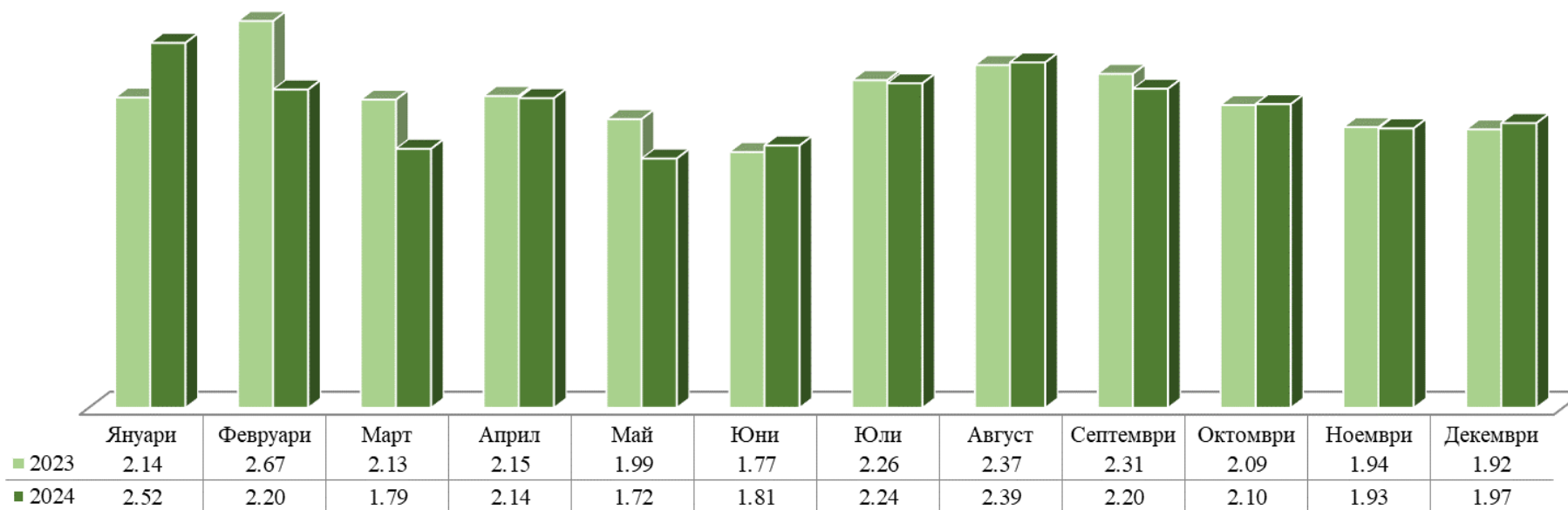
Брой регистрирани нощувки
Диаграма 6

Данните за средната продължителност на престоя на туристите по месеци (*Диаграма 7*) показват положителна тенденция за увеличение по месеци през сравняваните години. През 2023 г. и 2024 г. се наблюдава по-висока продължителност на престоя в сравнение с 2019 г., особено

в зимните и пролетните месеци, като януари и февруари се отличават със значителен ръст (за сравнение: януари 2019 г.-1,96 нощувки и февруари 2019 г. -2,16 нощувки). През летните месеци също се забелязва стабилност, с високи стойности през юли и август през всичките сравнявани години, което подсказва устойчив интерес към дестинацията в този период. Увеличението през есента за 2023 г. и 2024 г. спрямо 2019 г., особено от септември до декември (за сравнение: септември 2019 г. - 1,94 нощувки, октомври 2019 г.-1,01 нощувки, ноември 2019 г.- 1,03 нощувки и декември 2019 г. -1,38 нощувки), също е показателно за разширяване на туристическия сезон. Тази положителна динамика показва ефективност на дейностите за привличане на посетители и по-дълъг престой в нашия град.

Средна продължителност на престой *Диаграма 7*

Данните за чуждестранните туристи (*Таблица 1*) отразяват резултат от процесите на адаптация и възстановяване в туристическия сектор в последните години. През 2019 г., когато 91 държави са били източник на туристическия поток, пренощуващите чуждестранни лица са достигнали 6 356, а регистрираните нощувки – 17 134, със средна продължителност на престоя на пренощували чуждестранни лица от 2.70 нощувки. През 2023 г. и 2024 г. пренощуващите чуждестранни лица и нощувките им са по-малко. Въпреки това, средната продължителност на престоя им се

увеличава спрямо 2019 г. (съответно на 3.71 нощувки през 2023 г. и 3.04 нощувки през 2024 г.). По-високият среден престой и брой нощувки през 2023 г. все още отразява ефекта от регистрираните нощувки на украински граждани.

Таблица 1

	Пренощували лица	Процент от общ брой пренощували лица	Нощувки	Процент от общ брой регистрираните нощувки	Продължителност на престой
2023 г.	3 600	8.3%	13 363	14.4%	3.71
2024 г.	3 363	7.4%	10 231	10.5%	3.04

3. Заетост в местата за настаняване на територията на Община Габрово

По данни от ЕСТИ (Единната система за туристическа информация) местата за настаняване в Община Габрово, регистрирали най-голям брой нощувки през 2024 г. са:

Хотел „Балкан“ – 9 390 пренощували лица / 15 306 нощувки, средна продължителност на престоя 1,63 нощувки;

Хотел „Люляци“ – 2 695 пренощували лица / 10 206 нощувки, средна продължителност на престоя 3,79 нощувки;

Хотел „Боженци“, с. Черневци – 4 924 пренощували лица / 9 394 нощувки, средна продължителност на престоя 1,91 нощувки;

Хотел „Орловец“ – 4 430 пренощували лица / 7 238 нощувки, средна продължителност на престоя 1,63 нощувки;

Хотел „Панорама“ – 1 899 пренощували лица / 3 982 нощувки, средна продължителност на престоя 2,10 нощувки.

Съгласно изискванията на Закона за туризма, местата за настаняване са три класа - „А“, „Б“ и „В“. Обектите клас „А“ и „Б“ се категоризират в следните категории: „една звезда“, „две звезди“, „три звезди“, „четири звезди“ или „пет звезди“.

На територията на община Габрово през 2024 г. има регистрирани 11 обекта клас „А“ хотели: 3 обекта с „една звезда“, 4 обекта с „две звезди“, 3 обекта с „три звезди“, 1 обект с „4 звезди“.

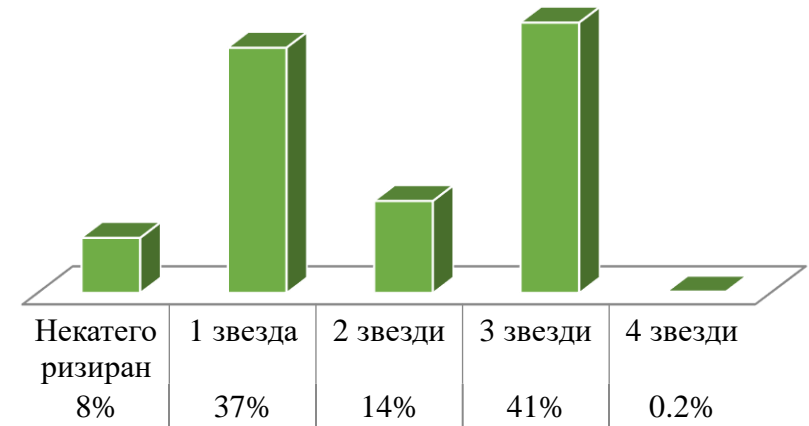
С клас „Б“ за 2024 г. има категоризирани 6 обекта: семеен хотел (една, две, три звезди), къща за гости (една, две, три звезди), апартамент за гости (една, две, три звезди), бунгала (една и две звезди), стаи за гости (една, две, три звезди), хостел (една звезда).

С клас „В“ са некатегоризирани обекти с безсрочна регистрация: 86 апартаменти за гости и стаи за гости.

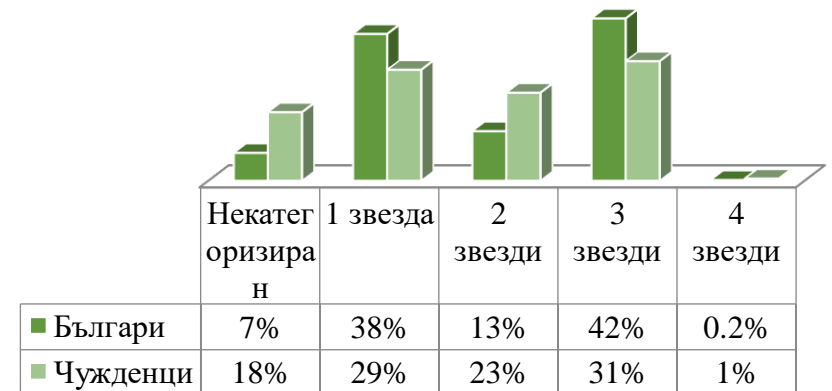
През 2024 г. разпределението на пренощуващите лица в Габрово показва ясно предпочитание към настаняването в обекти с 3 звезди, които съставляват 41% от общия брой (*Диаграма 7*)- места с добро съотношение между цена и качество на услугите. 37% от туристите са избрали обекти с 1 звезда - това са туристи, които търсят икономични предложения за престой. Места с 2 звезди са били предпочетени от 14%, докато луксозните 4-звездни обекти са съставлявали само 0.2 % от всички настанявания. Некатегоризираните места за настаняване са привлекли 8% от туристите, вероятно поради тяхната достъпност.

В *Диаграма 8*, която показва разликите между българските и чуждестранните туристи, наблюдаваме, че българите основно предпочитат обекти с 3 звезди (42%) и 1 звезда (38%), докато делът на некатегоризираните обекти е едва 7%. Чуждестранните туристи, от друга страна, демонстрират по-разнообразни предпочитания – най-голям дял (31%) също избират 3-звездни обекти, но значително по-висок процент се насочва към некатегоризирани места (18%) и обекти с 2 звезди (23%). Това

Пренощували лица по категория на местата за настаняване *Диаграма 7*

Пренощували лица по категория на местата за настаняване през 2024 година *Диаграма 8*

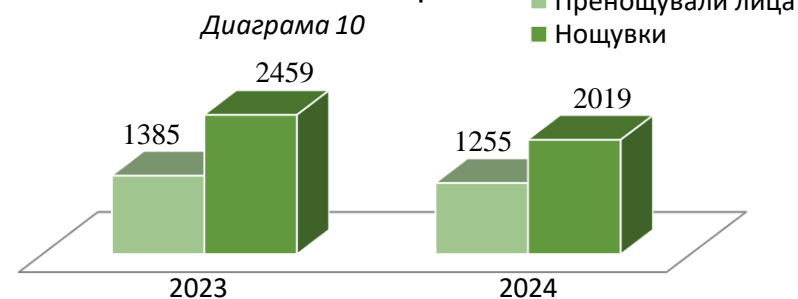
може да се обясни с различни предпочитания и бюджети на гостите от чужбина. Местата с 4 звезди са слабо предпочитани както от български, така и от чуждестранни туристи, а тези места за настаняване са с ограниченото предлагане в региона.

3.1. Туристическа активност в местата за настаняване с общинска собственост

През 2019 г. в къщите за гости на МАИР Боженци са регистрирани 1 835 пренощували лица и 2 638 нощувки. Средният престой през 2019 г. е 1,44 нощувки, през 2023 г. - 1,78 нощувки, а през 2024 г. - 1,61 нощувки. През 2024 г. в петте обекта за настаняване на Музей Боженци са регистрирани общо 1 255 настанени лица и 2 019 нощувки (*Диаграма 10 и Таблица 2*). Те представляват 47% от общия брой на регистрираните пренощували лица и 43% от всички регистрирани нощувки за 2024 г. в района на Боженци. Останалите 53% от пренощувалите лица и 57% от нощувките са разпределени в други 16 регистрирани и категоризирани обекта за настаняване в Боженци. Това показва добър баланс и разнообразие в туристическото предлагане в къщите за гости на МАИР Боженци, като различните обекти за настаняване успешно привличат посетители с разнообразни интереси и предпочитания.

Основна дейност на МАИР Боженци е организирането на събития, които не само увеличават туристическия поток към селото, но и обогатяват културния живот в региона. Благодарение на тези събития, Боженци се утвърждава като дестинация за културен и исторически туризъм, което стимулира както интереса към музея и 5-те къщи за гости към него, така и посещенията в други обекти за настаняване и заведения за хранене в резервата.

Общ брой нощувки и пренощували лица в къщи за гости на МАИР "Боженци"

Нощувки и пренощували лица по месеци в къщи за гости на МАИР "Боженци" *Таблица 2*

	2023 г.		2024 г.	
	Пренощували лица	Нощувки	Пренощували лица	Нощувки
<i>Януари</i>	100	238	88	192
<i>Февруари</i>	79	135	45	80
<i>Март</i>	59	91	114	177
<i>Април</i>	125	294	92	145
<i>Май</i>	114	191	146	225
<i>Юни</i>	171	259	78	112
<i>Юли</i>	164	247	80	104
<i>Август</i>	226	448	202	332
<i>Септември</i>	182	294	157	243
<i>Октомври</i>	108	158	69	96
<i>Ноември</i>	28	42	114	212
<i>Декември</i>	29	62	70	101
Общо	1385	2459	1255	2019

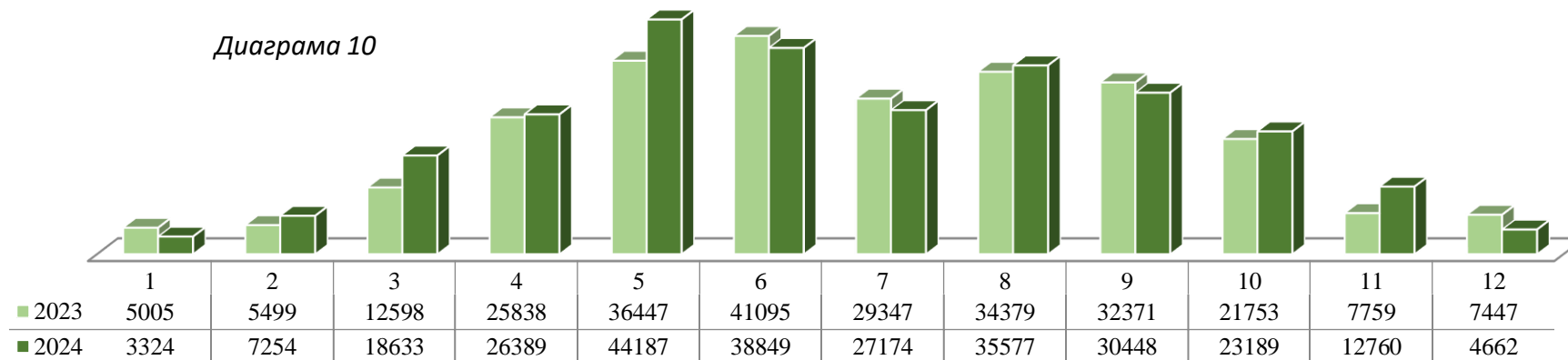
4. Посещения в културните институции на територията на Община Габрово

Данните за броя на посетителите в културните институти в Габрово за 2023 г. и 2024 г. показват динамиката на посещенията (*Диаграма 10*). През 2019 г. културните институти в Габрово са привлекли най-голям брой посетители -319 747. През месец май 2019 г. са регистрирани най-много посетители – 50 774, следван от юни и август.

През 2023 г. общият брой посетители достига 259 538, което е с 18.8% по-малко от 2019 г. През тази година месеците с най-малко посетители са били ноември и декември, а най-популярни месеци остават юни и май с над 36 000 посетители.

През 2024 г. са отчетени общо 272 446 посетители- увеличение с около 5% спрямо 2023 г. През май (44 187) и март (18 633) на 2024 г. е регистрирано най-голямо увеличение на посетителите спрямо предходната 2023 г.

Общо отчетени посетители в културните обекти по месеци

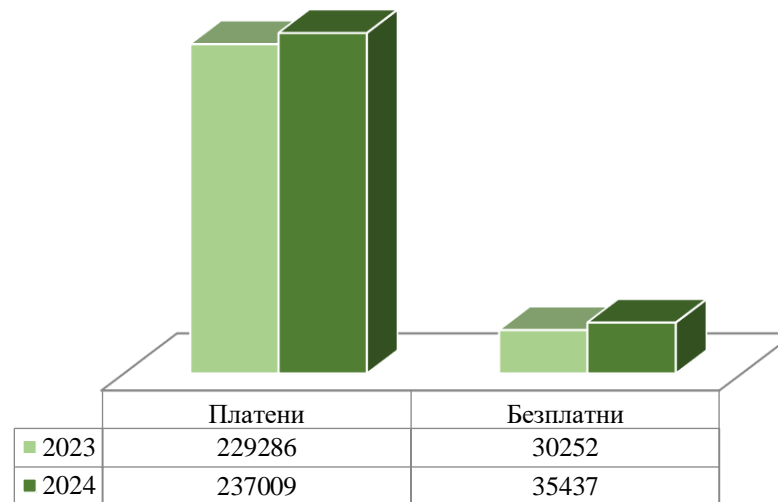

Данните за платените и безплатните посещения в културните обекти в Габрово за 2023 г. и 2024 г. са представени в *Диаграма 11*.

През 2019 г. общият брой посетители е 319 747, от които 266 403 са били платени посещения (около 83%), а 53 344 – безплатни (около 17%). През 2023 г. платените посещения намаляват до 229 286, което е с 14% по-малко от 2019 г., а безплатните посещения са 30 252, което е 43% спрямо отчетените през 2019 г. През 2024 г. се забелязва тенденция за възстановяване с общо 272 446 посещения. Платените посещения нарастват до 237 009, което е с около 3.4% повече спрямо 2023 г., но все още е под отчетените през 2019 г. Безплатните посещения през 2024 г. достигат 35 437, което е с около 17% повече спрямо предходната 2023 г. Тази възходяща тенденция общо в платените и безплатни посещения е индикатор за постепенно възстановяване на интереса към културните институции.

Отчетена посещаемост платени / безплатни по години

Диаграма 11

Общо платени посещения

Таблица 3

	2023 г.	2024 г.
<i>МАИР "Боженци"</i>	4656	5531
<i>Музей "Дом на хумора и сатирата"</i>	46896	46165
<i>РЕМО "Етър"</i>	152083	157058
<i>Интерактивен музей на индустрията</i>	7974	8797
<i>Национален музей на образованието</i>	7223	10134
<i>Астрономическа обсерватория и планетариум</i>	8179	5947
<i>Дечкова къща</i>	2275	2818
<i>Регионален исторически музей</i>	0	559

Данните за платените посещения в основните културни обекти на Габрово за 2023 г. и 2024 г. са представени в *Таблица 3*, а *Таблица 4* представя информация за платените посещения на културните институти от българи и чужденци.

РЕМО "Етър" е най-посещаваният обект в региона, като през 2019 г. отбелязва 203 753 платени посещения. През 2023 г. този брой е 152 083. През 2024 г. се наблюдава нарастване до 157 058 посетители. Голяма част от тези посетители са чужденци, привлечени от уникалността на обекта, представящ българската култура и занаяти.

В Музей "Дом на хумора и сатирата" през 2019 г. броят на платените посещения е 31 098, през 2023 г. се увеличава до 46 896, а през 2024 г. посещенията са 46 165. Музеят привлича предимно българи, но има и голяма посещаемост от чужденци, привлечени от оригиналния формат и тематика на изложбите.

През 2019 г. 6 622 посетители са закупили билети за посещение на МАИР "Боженци". През 2023 г. броят на посетителите е 4 656, а през 2024 г. се увеличава до 5 531.

Интерактивният музей на индустрията показва стабилен ръст в платените посещения – от 5 956 през 2019 г. на 8 797 през 2024 г. Този музей привлича предимно български посетители, включително ученици и семейства, но и значителен брой чужденци, интересувани се от индустриалната история на България.

Национален музей на образованието показва увеличение на посещенията през 2024 г., като достига 10 134 посетители, спрямо 7 223 през 2023 г. и 9 372 през 2019 г. Музеят привлича основно български посетители, включително ученици и учители, а също и голям брой чуждестранни туристически групи.

Посещенията в Астрономическа обсерватория и планетариум през 2019 г. са 6 346, през 2023 г. се увеличават до 8 179, а през 2024 г. са 5 947. Обектът привлича български семейства и учаци, а чуждестранните посетители обикновено проявяват интерес към специални астрономически събития.

Посещенията в Дечкова къща нарастват значително – от 862 през 2019 г. на 2 818 през 2024 г.

Платени посетители българи/чужденци

Таблица 4	2023		2024	
	Българи	Чужденци	Българи	Чужденци
МАИР "Боженци"	4414	242	5375	156
Музей "Дом на хумора и сатирата"	45886	1010	45003	1162
РЕМО "Етър"	143769	8314	148417	8641
Интерактивен музей на индустрията	7805	169	8627	170
Национален музей на образованието	7216	7	9988	146
Астрономическа обсерватория и планетариум	8169	10	5944	3
Дечкова къща	2200	75	2747	71
Регионален исторически музей	0	0	516	43
Общо	219459	9827	226617	10392

Регионалният исторически музей беше затворен за ремонтни дейности и през 2023 г. няма отчетени посещения. През 2024 г., след откриването му в края на годината, той отчита 559 платени посещения, предимно от български граждани.

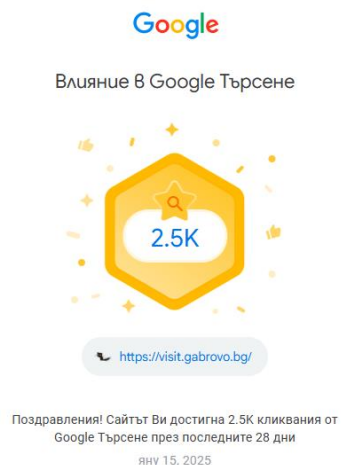
Културните обекти в Габрово привличат както българска, така и чуждестранна публика, като някои музеи, като РЕМО "Етър" и Музеят "Дом на хумора и сатирата", са особено популярни сред чужденците. Всички културни институти работят активно за увеличаване на интереса от български и чуждестранни посетители чрез насърчаване на културния туризъм и разработване на специални програми.

Платени посетители българи/чужденци Таблица 5	2023г.		2024 г.	
	Българи	Чужденци	Българи	Чужденци
МАИР "Боженци"	4414	242	5375	156
Музей "Дом на хумора и сатирата"	45886	1010	45003	1162
РЕМО "Етър"	143769	8314	148417	8641
Интерактивен музей на индустрията	7805	169	8627	170
Национален музей на образованието	7216	7	9988	146
Астрономическа обсерватория и планетариум	8169	10	5944	3
Дечкова къща	2200	75	2747	71
Регионален исторически музей	0	0	516	43
Общо	219459	9827	226617	10392

Българските посетители през 2024 г. се увеличават до 226 617 и чуждестранните посещения също бележат ръст, достигайки 10 392. Чуждестранните посетители са в приблизително същото съотношение през двете последни години- около 4,5% от българските гости.

Обекти като РЕМО „Етър“ и Музеят „Дом на хумора и сатирата“ продължават да привличат най-голям дял от посетителите, с ясна доминация на българските туристи, но и със стабилна международна популярност. Ръстът в посещенията на обекти като Интерактивния музей на индустрията и Дечковата къща подчертава разнообразието и атрактивността на културната сцена на Габрово.

5. Статистика за туристически сайт visit.gabrovo.bg

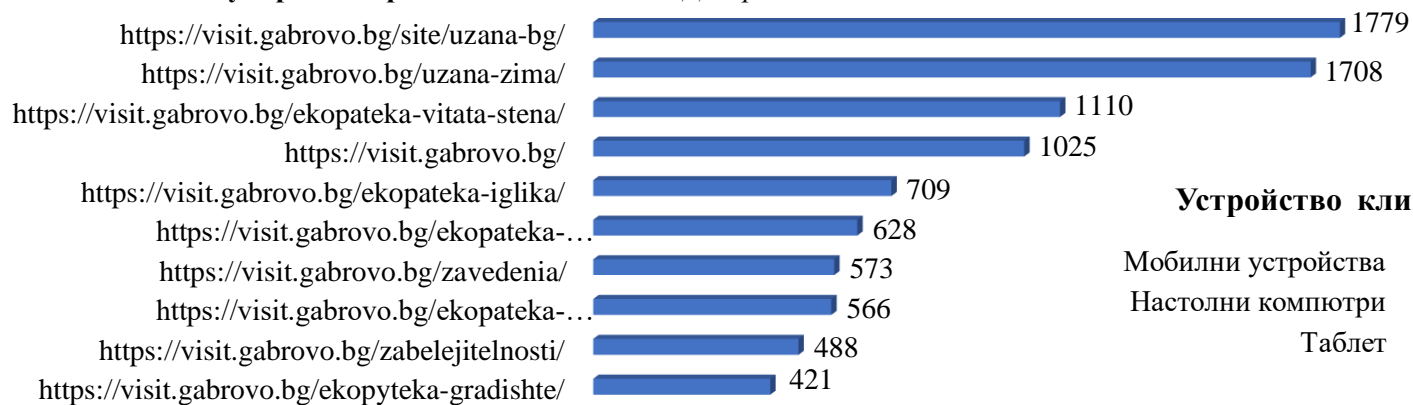

Статистиката на най-популярните страници (*Диаграма 12*) на сайта показва силен интерес към природния туризъм и района на Узана. Екопътеките също са сред предпочитанията на потребителите, като по-популярни са тези с по-добра достъпност. Основната страница на сайта също е често посещавана, което подчертава интереса към обща информация за региона, докато разделите за заведения и забележителности регистрират умерен интерес. Страниците с по-малко посещения показват потенциал за допълнително популяризиране и развитие, особено в контекста на активния природен туризъм.

Данните за достъп до сайта спрямо устройствата (*Диаграма 13*) показват ясно предпочитание на потребителите към мобилни устройства, които доминират с 14 643 кликания. Това затвърждава значението на оптимизацията на сайта за мобилни платформи, тъй като те са основният канал за достъп. Настолните компютри заемат второ място с 5 345 кликания, което показва, че този тип устройства все още играят важна роля, особено при потребители, които търсят информация по-детайлно или професионално. Таблетите, с едва 225 кликания, представляват малък дял, което вероятно отразява по-ниската популярност на този вид устройства сред аудиторията на сайта.

Анализът на водещите заявки в сайта visit.gabrovo.bg (*Диаграма 15*) разкрива, че Узана е най-търсената тема с най-много кликания, което подчертава значимостта ѝ като основен туристически обект. Същевременно интересът към свързани термини като "Узана Габрово" и "Узана ски" показва популярността на региона и неговите възможности за зимни спортове. Екопътеките "Витата стена" и "Градище" също са сред водещите търсения, което подсказва засилен интерес към природни маршрути и екотуризъм. Заявките за "Иваниловски водопад" и "село Иглика" допълват този интерес към природните забележителности. Също така, културата, хумора и сатирата, с които е известен Габрово привличат внимание чрез "Габровски шеги" и "gabrovo jokes". Данните за посещенията на сайта отразяват успешното комбиниране на природен, културен и зимен туризъм в региона

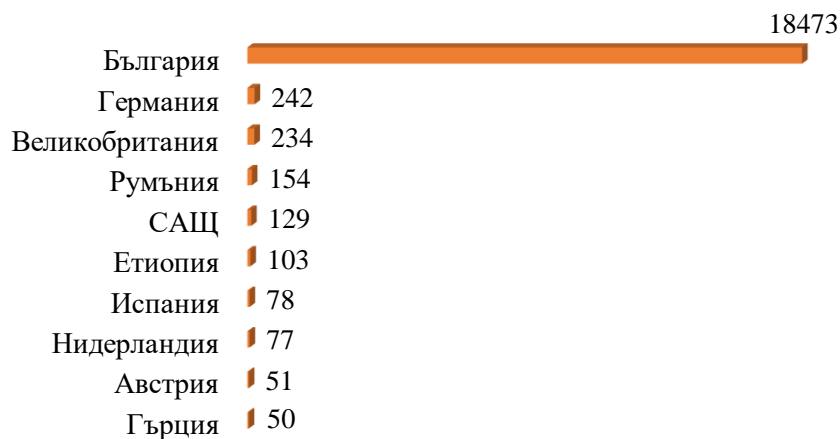
Най-популярните страници кликвания *Диаграма 12*

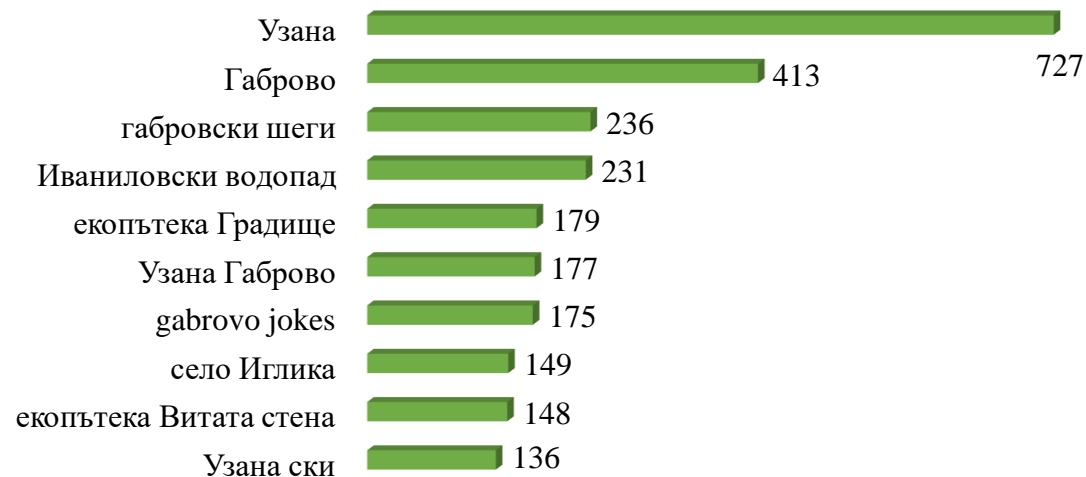
Устройство кликвания *Диаграма 13*

Държава кликвания *Диаграма 14*

Водещи заявки кликвания *Диаграма 15*

6. Продажби, реализирани от туристически информационен център през 2024 г.

Продажба на рекламни сувенири и билети за събития:

2023 г.

2024 г.

1 254 лв.	1 229,40 лв.
-----------	--------------

Продажба на билети за платено паркиране:

2023 г.

2024 г.

6 290 лв.	7 264 лв.
-----------	-----------

v. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ, ТЕНДЕНЦИИ И НАСОКИ В РАЗВИТИЕТО НА ОБЩИНА ГАБРОВО КАТО ТУРИСТИЧЕСКА ДЕСТИНАЦИЯ ПРЕЗ 2024 г.

През 2024 г. основните дейности бяха насочени към популяризирането на Община Габрово като атрактивна туристическа дестинация с устойчив туризъм.

1. ДЕЙНОСТИ ПО РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ, МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА

Община Габрово разполага с богат потенциал, който позволява разработването на разнообразни туристически продукти и привличането на посетители от различни целеви групи. Природните дадености, традиционните занаяти, творческите индустрии и благоприятното географско разположение създават отлични условия за предлагане на качествени и разнообразни туристически услуги.

За представянето на възможностите за туризъм бяха изпълнени разнообразни инициативи:

✓ Община Габрово участва на едно от най-важните събития в календара на туристическата индустрия в България - „Ваканция и СПА Експо“ 2024 г. 40-то издание на най-голямата международна туристическа борса у нас се проведе от 13 до 15 март в „Интер Експо център“ - София под егидата на Министерството на туризма. На изложението Община Габрово бе представена като предпочитана туристическа дестинация, която успешно съчетава разработването и популяризирането на нови възможности за различни видове туризъм с утвърждаването на традициите си в културния и събитийния туризъм. Събитията от културния календар – Карнавал Габрово, Узана Поляна Фест и Празника на пестила в РЕМО „Етър“ бяха представени със специален акцент към тяхната традиционност и уникалност. Тези събития изграждат облика на Габрово като град на хумора и сатирата, творческите инициативи и традиционните занаяти. В рамките на изложението се проведе среща с представители на туроператорски агенции, гости от туристическия сектор от различни държави, както и с многобройни индивидуални посетители. Те разпознаха Габрово като дестинация с богати културни традиции и разнообразен календар на събития, който привлича интереса на широка аудитория.

✓ В периода 15-18 февруари 2024 г. Община Габрово взе участие в едно от най-големите международни туристически изложения "Târgul de Turism al României" (TTR) в Румънската столица Букурещ като част от щанда на Министерството на туризма на България. Това събитие традиционно привлича значителен интерес сред посетителите от Румъния. На изложението Туристическият информационен център представи културните и природни забележителности на региона, както и разнообразния културен календар на Община Габрово през 2024 г. Бяха проведени срещи с румънски туроператори, които активно оперират на българския пазар. Те получиха атрактивни информационни материали за туристическите места, културните институции, местата за настаняване и заведенията за хранене, както и пълна програма на културните събития за годината. След приключване на изложението създадените бизнес контакти бяха използвани за мейлинг кампании през цялата година с представяне на предстоящите събития и напомняне за Габрово като дестинация за целогодишен туризъм. Много индивидуални посетители също проявиха голям интерес към Габрово, разпознавайки го като привлекателна дестинация за семейни туристически пътувания в България.

✓ През месец април, като последващо туристическото изложение в Букурещ събитие, беше проведен инфотур за туроператори и блогъри от Румъния. В рамките на три дни беше организирана и изпълнена програма за запознаване с културните, исторически и природните забележителности на града. Гостите посетиха РЕМО „Етьр“, музей Боженци, Националния музей на образованието, музей Дом на хумора и сатирата, Интерактивния музей на индустрията, местността Узана и др. С пешеходна обиколка на централната градска част разказахме на гостите за интересните исторически места в нашия град, за богатото културно минало и настояще и за типичния габровски хумор, известен по

целия свят. Участниците заснеха и излъчиха в техните онлайн пространства богати видео материали, с които показаха на румънската аудитория по атрактивен начин нашия регион и различните възможности за посещения, запознаване с културно-историческото наследство, приятни забавления и атракции за пътуващите хора. Като резултат от туристическото изложение в Румъния и инфотура, беше сключен и договор с Balkania Office SRL за представяне на Габрово като туристическа дестинация в румънски онлайн медии. През 2024 г. в една от най-посещаваните в Румъния медии hotnews.ro публикувахме статия за Габрово <https://hotnews.ro/descoperiti-farmecul-orasului-gabrovo-istorie-cultura-si-natura-in-inima-bulgariei-1818381>. През 2025 г. по същия договор ще бъдат публикувани още няколко статии в румънски онлайн медии и блогове за предстоящите събития от културния календар на Габрово.

✓ През 2024 г. продължи членството на Община Габрово в Мрежата за Креативен туризъм ([creativetourismnetwork.org](https://www.creativetourismnetwork.org)). Чрез него се представят регулярни публикации за събитията в Габрово <https://www.creativetourismnetwork.org/gabrovo/>, популяризират се региона и местния туристически продукт на водещи панаири, конгреси и конференции. През 2024 г. бяха представени и големите събития от културния календар на Община Габрово:

- Карнавал 2024 г. <https://www.creativetourismnetwork.org/gabrovo-humour-carnival/>;
- Младежки фестивал „Реките на града“ <https://www.creativetourismnetwork.org/gabrovo-creative-tourism-celebrates-rivers-of-the-city/>;
- Стъклена плетеница <https://www.creativetourismnetwork.org/gabrovo-creative-tourism-successful/> и др.

Мрежата представя своите членове и на FITUR-най-голямото туристическо изложение в Европа, което се провежда в Мадрид в началото на всяка година.

✓ От 2020 г. Община Габрово членува в Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСТР). През изминалата 2024 г. се включихме в дейността на организацията чрез:

- Предоставяне на печатни и дигитални материали за участието на организацията на изложенията във Великобритания, Румъния (есенно издание);

- Публикуване на информация за Габрово на сайта на Старопланинския туристически регион <https://staroplaninski.info/> за представяне на Габрово като туристическа дестинация със забележителностите и културните събития;

- Представяне на печатни и дигитални материали на щанда на Организацията за управление на Старопланински туристически регион на Международното туристическо изложение „Културен туризъм“, което се проведе във Велико Търново от 8 до 10 октомври 2024 г. , в което се запознахме с представените участници и новости в областта на културния туризъм.

✓ През май 2024 г., Туристическият информационен център организира специализирано обучение по дигитален маркетинг, насочено към представителите на туристическия бранш. Събитието бе водено от Константин Занков – основател на платформата TravelMind.eu, която е утвърдена като лидер в областта на маркетинга, обучението и експертните консултации в сферата на туризма. От своя богат практически опит в реализирането на успешни маркетингови кампании за български и международни туристически брандове, г-н Занков предостави ценни знания и добри практики, приложими в динамичната туристическа индустрия. По време на обучението бяха разгледани разнообразни теми с практическа насоченост, сред които:

- Разработване и оптимизация на туристически уебсайтове – важни елементи за привличане на клиенти и подобряване на потребителското изживяване;

- SEO оптимизация – техники за по-добра видимост в търсачките и увеличаване на органичния трафик;

- Google реклами и аналитика – ефективно планиране и управление на рекламни кампании, както и използване на данни за подобряване на резултатите;

- Онлайн продажби – стратегии за директно предлагане на туристически продукти и услуги;

- Чатботове в туризма – иновативни решения за автоматизация и подобряване на комуникацията с клиентите;

- Управление на онлайн репутация – изграждане и поддържане на положителен имидж в дигиталното пространство;

- Имейл маркетинг – създаване на персонализирани кампании за привличане и задържане на клиенти;

- Маркетинг в социалните мрежи – ефективно използване на платформи като Facebook и Instagram за популяризиране на туристически услуги и продукти.

Обучението бе изключително полезно за участниците, предоставяйки им конкретни инструменти и знания, които могат веднага да приложат в своята дейност. Специално внимание бе отделено на иновативните технологии и тенденции в туризма, които създават конкурентно предимство в дигиталната ера.

✓ През изминалата година успешно бе реализиран проектът за създаване и внедряване на колективен билет за всички културни институции в Габрово. Тази инициатива улеснява туристите и жителите на града, като предостави удобен и иновативен начин за достъп до богатото културно наследство на региона.

За осъществяването на проекта беше използвана националната платформа URBO – модерен уеб портал и мобилна апликация, предназначена за активния градски жител и пътуващия човек. Тя предлага разнообразие от събития, турове, атракции и активности, като позволява в реално време закупуване на избрани услуги и продукти. Разполага и с вградени функции за директна връзка с важни административни центрове, посолства и спешни номера, което я прави изключително полезен инструмент за туристи и местни жители.

В рамките на този проект бяха разработени и вече са в продажба четири варианта за колективни билети, съобразени с различните предпочитания на посетителите:

- Билет за всички туристически обекти в Габрово, включително: Централна градска част, Музей „Етьър“, Музей „Боженци“, Астрономическа обсерватория и планетариум.
- Билет за всички туристически обекти в централната част на Габрово.
- Билет за всички туристически обекти в централната част, музея „Етьър“ и Астрономическата обсерватория и планетариум.
- Билет за всички туристически обекти в централната част, музея „Боженци“ и Астрономическата обсерватория и планетариум.

За удобство на посетителите, всички музеи в Габрово предлагат възможност за закупуване на билети онлайн за техните обекти, чрез директна връзка от техните официални уебсайтове или чрез QR кодове, разположени на място в обектите и в Туристическия информационен център. Туристическият сайт на Община Габрово visit.gabrovo.bg също предлага възможност за закупуване на билети за всеки отделен обект, както и за пакетните предложения <https://visit.gabrovo.bg/15178-2/> . Това улеснява планирането на посещения и насърчава по-добрата интеграция на туристическите обекти в региона.

С внедряването на този проект, Габрово се утвърждава като модерен и атрактивен туристически център, предлагащ удобства, съобразени с нуждите на съвременните пътешественици.

За изпълнение на приоритетите за развитие на туристическия продукт подбрахме и изпълнихме дейности за маркетинг и реклама с разнообразни печатни и онлайн медии така, че да популяризираме Габрово като туристическа дестинация чрез различни платформи за достигане до най-широка аудитория.

✓ През 2024 г. продължихме успешното си партньорство с туристическото списание „Дестинация България“. Изданието, което се предлага както в онлайн, така и в печатен формат, представя богатството на различните видове туризъм в страната, местния туристически продукт, инициативите на българските общини и всичко, свързано с туризма в България. Списанието участва активно със специализирани издания на международни туристически борси в различни държави като информацията за нашите културни събития и туристически забележителности достига до широка аудитория. Участвахме в три издания през годината. В изданието през месец март за „Ваканция и спа ЕКСПО“ София публикувахме материал за големите културни събития в Община Габрово през 2024 г. - Карнавал, Узана поляна фест, Реките на града - Младежки случки срещу течението и Празник на пестила в РЕМО Етър - <https://destinationbulgaria.bg/wp-content/uploads/2024/03/Vakancia-2024-Redeni-converted-1.pdf>. През месец септември

представихме новостите в туристическото предлагане в нашия град - обновените обекти: Регионален исторически музей, РЕМО Етър, Дом на културата Емануил Манолов - https://destinationbulgaria.bg/wp-content/uploads/2024/09/DB_Septemvri_2024.pdf. През месец ноември в изданието предназначено за разпространение на туристическата борса в Лондон публикувахме статия за туристическите забележителности на нашия град - https://destinationbulgaria.bg/wp-content/uploads/2024/11/DB_London_2024-1.pdf. На 27 септември, по случай Световния ден на туризма, чието мото през 2024 г. беше „Туризъм и мир“, Община Габрово бе отличена със „Златен приз за популяризиране на културния и фестивален туризъм“. Наградата беше връчена на официалната церемония на Годишните награди на списание „Дестинация България“ в Централен военен клуб-София. При приемане на наградата Община Габрово потвърди ангажимента си да продължи активната си работа за развитието на туристическия потенциал на региона с обогатяване на културния календар със събития, които да привлекат още повече посетители и да популяризират богатото културно наследство на града. Беше подчертан примера на Габрово за това как историята, културата и иновациите могат да се съчетаят, за да предложат незабравими преживявания на туристите.

✓ Фестивалите като спонтанен израз на обществената култура съчетават разнообразни форми на изкуство и традиции. Те предлагат уникална възможност за преживявания и емоции в непосредствена и неформална атмосфера. С времето се променят поколенията, вкусовете и критериите за „незабравимо преживяване“, а дигитализацията заема централно място във всички аспекти на живота, включително социалното и културно общуване. Въпреки това, фестивалите остават изключителни със своята способност да създават лично емоционално изживяване и да свързват хора със сходни интереси. Най-големите събития в културния календар на Община Габрово-Карнавал през май и Узана поляна фест през юли представихме на онлайн платформата www.fest-bg.com.

✓ През изминалата година сключихме договор за реклама с онлайн платформата travelnews.bg . Тя представя информация за туристически забележителности и културни събития от България и чужбина. Публикувахме статии за Карнавал 2024 г., Туристическите обиколки, организирани от ТИЦ Габрово, за концерта на Даниел Верстапен, за обновените туристически обекти- РЕМО Етър, РИМ Габрово и Дом на културата Емануил Манолов, Узана поляна фест, новите колективни билети за туристическите забележителности, фестивалът Реките на града-Младежки случки срещу течението, годишнините на РЕМО Етър и МАИР Боженци, театралния маратон през септември, нощта на индустрията и празника на духовната музика през октомври, кино-литературния фестивал Синелибри, отварянето на Регионалния исторически музей за посетители и др. Платформата разпространява информацията и в своите социални канали като достига до многохилядна аудитория в България и в чужбина.

✓ За хората, които обичат да пътуват и да откриват нови и интересни места в България – кътчета с уникална природа, забележителна история и древна култура, Радио NJOY с подкрепата на Министерство на туризма в рубриката „Да откриеш България“ отдели време за интересна и полезна информация. Г-жа Невена Минева-Заместник кмет на Община Габрово представи в интервю обновените туристически и културни обекти, големите фестивали организирани от Община Габрово, както и новите пакетни билети за посещения на културните институции-
<https://njoy.bg/projects/da-otkriesh-balgarija-gabrovo.html>

✓ Станахме част и от рубриката „Покажи ми България“ на Радио Energy (radioenergy.bg), която всяка събота кани слушателите на ефирна разходка до различни градове в България. Всяко издание разкрива богатствата на българските региони, представя туристическите им забележителности и предлага вдъхновяващи идеи за пътувания. В „Покажи ми България“, акцентирахме върху богатството на туристическите и културните забележителности на Габрово. Разказахме за обновените предложения в туристическата инфраструктура, както и за новите възможности за забавления и изследване на местната култура. Подчертахме уникалната комбинация от природа, история и традиции, която превръща Габрово в перфектна дестинация за незабравимо пътуване. Присъствието ни в тази рубрика ни позволи да разкажем за всичко, което прави нашия регион специален и привлекателен за посетители от цяла България.

✓ В началото на септември имаме удоволствието да участваме в гостуването на Българското национално радио в Регионалния етнографски музей на открито „Етър“. По време на интервюто представихме разнообразна и актуална информация за новостите в туристическото предлагане на Габрово. Разказахме за новите пакетни билети, които улесняват достъпа до множество културни обекти, както и за новите културно-събитийни маршрути, създадени за гостите на града. Разказахме и за богатия спектър от възможности за туризъм в региона, включително: Културен туризъм – с акцент върху историческите и архитектурните забележителности; Събитийен туризъм – с информация за многобройните фестивали и културни прояви; Природен туризъм – за преживявания сред живописната природа на Габровския регион. Особено внимание обърнахме на възможността за организирана туристическа обиколка на централната част на Габрово, чрез която посетителите могат да се насладят на увлекателни разкази за известните и по-малко познати кътчета на града. Нашата цел беше да вдъхновим слушателите на радиото да посетят Габрово и да преживеят емоциите на региона.

✓ „Архитектурните забележителности на България“ е вдъхновяващ проект на онлайн платформата [daibau.bg](https://www.daibau.bg), създаден с мисията да популяризира туристическите обекти и архитектурните съкровища на българските общини. Тази инициатива предлага уникална възможност за представяне на архитектурни, културни и туристически забележителности, като по този начин насърчава архитектурния туризъм и разширява познанията за богатото наследство на различните региони в страната. Основната цел на проекта е да привлече вниманието на пътуващите към специфичните особености на населените места, като ги вдъхнови да изследват и преоткриват България. Чрез представянето на уникални архитектурни обекти и истории, платформата създава интерес и желание за пътуване. Проектът се развива в две фази. В следващия етап ще бъдат включени възможности за сътрудничество и взаимно популяризиране с общини от страни като Швейцария, Австрия, Словения, Унгария, Сърбия, Босна и Херцеговина, Полша, Чехия, Словакия, Румъния и Хърватия. Това международно сътрудничество ще даде допълнителна възможност за популяризиране на архитектурното наследство и ще създаде платформа за обмен на културни и туристически ценности. Община Габрово активно се включи в този иновативен проект със статията „Архитектурната мозайка на Габрово – векове история в един град“. Тази статия представя вълнуващ разказ за забележителните сгради на Габрово и емблематичните му музеи – Регионалният етнографски музей на открито „Етър“ и архитектурно-историческия резерват Боженци. https://www.daibau.bg/statia/998/arhitekturnata_mozayka_na_gabrovo_-_vekove_istoriya_v_edin_grad. Чрез участието си Габрово показва съчетаването на минало и настояще в хармонична архитектурна мозайка. Проектът е значима стъпка в популяризирането на българското архитектурно наследство, превръщайки го в мост между различни култури и нации.

✓ В рамките на рубриката „Преоткрий България“- съвместна инициатива на Българската национална телевизия (БНТ) и Министерството на туризма, имаме възможността да представим туристическите и културни забележителности на нашия град. Рубриката, излъчвана непосредствено след прогнозата за времето в централните новини на БНТ, се превърна в ценна платформа за популяризиране на уникалните богатства на региона. В няколко излъчвания поканихме зрителите да преоткрият нашия град, като ги запознахме с разнообразните музеи, които предлагат богатство от исторически и културни артефакти, както и с прекрасната ни природа. Акцентирахме върху емблематични места и маршрути, които съчетават културно-историческо наследство и възможности за активен отдих. Чрез рубриката напомнихме на зрителите, че нашият град е дом на множество интересни и вдъхновяващи

места, които заслужават тяхното внимание и посещение. С участието ни в тази кампания наша цел беше не само да привлечем нови посетители, но и да създадем у тях усещане за принадлежност и гордост от богатото културно наследство на България.

✓ От 13 до 15 ноември 2024 г. Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА) за десети юбилеен път организира годишна среща на туроператори, представители на българските общини и на държавни институции. Основна тема бе устойчивото развитие на културния туризъм в България чрез киното и виното, археологията и литературата и добрата комуникация. Община Габрово чрез Туристически информационен център участва в събитието с представяне на новостите в културните и туристически обекти, туристическия потенциал и предлагане в региона. Акцент в презентацията беше поставен върху обновените Регионален етнографски музей на открито „ЕТЪР“ и Регионален исторически музей и възможностите за творческо преживяване, новите пакетни туристически билети в Габрово, богатия културен календар на Община Габрово и природните забележителности. В рамките на събитието участниците обърнаха особено внимание на силата на комуникациите в контекста на Плана развитие на културния туризъм в България с акцент как да се комуникират ефективно културно-туристическите дестинации и маршрути в България, така че туристическият продукт да става все по-видим и разпознаваем. „Киното – възможност за популяризиране на дестинацията“ с участието на продуцента на тв сериала ВИНА, Винарска изба Вила Мелник, Сдружение на хотелиерите, ресторантьорите и туроператорите – Сандански предизвика сериозен интерес като възможност да се използва силата на кино изкуството за развитие на туристическите дестинации. По време на семинара беше разгледана още и темата за маркетинговия ефект и вдъхването на живот на археологията чрез художествена интерпретация за историята на мястото и "разказа", а гост лектор беше ръководителят на разкопките на античния град Хераклея Синтика проф. Людмил Вагалински.

✓ За провеждане на международна рекламна кампания на Община Габрово и региона, нейните природни, културологични, етнографски забележителности, беше сключен и изпълнен договор с продуцента „Арт Уинар“ за производство на епизод от поредицата „Без багаж“ за община Габрово и включването му в каталога за международно разпространение за сезон 2024 г. Създадените документални и промоционални филми за дестинации, култура, традиции, изкуство и природа, се излъчват по едни от най-големите ТВ канали по света на различия езици. "Без багаж" се излъчва на пет континента, като някои от каналите са: RTVE -Национална телевизия на Испания, достигаща до 500 млн. аудитория, BBC — излъчващи 52 епизода от поредицата в цял свят; EPR3- Национална телевизия на Гърция, Globo - най-голямата телевизионна мрежа на Бразилия, достигаща до над 200 млн. аудитория и много други. Филмът за Габрово е част от проекта „Без багаж — България“, който включва каталог от 52 епизода за 2024 г., които се разпространяват международно. Епизодите се излъчват многократно по

всяка една от лицензираните телевизии и техните онлайн платформи в продължение на минимум 3 години. Целта на проекта е да представя туристическите забележителности на страната ни в тяхната уникалност и изключително богатство.
<https://vimeo.com/1013554851/3909c48795?share=copy>

✓ В края на 2024 г. в крепостта Градище със съдействието на Регионален исторически музей-Габрово беше заснет епизод за предаването на БНТ Туризм.бг. В интересен и увлекателен разказ Проф. д.и.н. Казимир Попконстантинов представи на зрителите интересна информация за крепостта Градище, за откритите археологически находки и исторически факти разказващи за живота на обитателите на това място в древността. Неговият разказ беше допълнен и от Директора на Регионален исторически музей-Габрово Росен Йосифов.
<https://bnt.bg/news/kakvo-razkrivat-arheolozite-v-gradishteto-nad-gabrovo-334571news.html>.

2. ДЕЙНОСТИ ПО ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

През изминалата 2024 г. на територията на Община Габрово бяха извършени дейности, свързани с поддръжката и облагородяването на природни и исторически обекти, с цел тяхното съхранение и подобряване на условията за посещение от туристи. Бяха почистени и окосени три екопътеки, които са важна част от туристическата инфраструктура на региона.

Екопътека „Градище“ беше почистени от растителност и обраствания, което позволи да се възстанови достъпността и видимостта по целия маршрут. Особено внимание беше обърнато на зоната около историческите крепостни останки на Градище, които са важен културно-исторически обект.

Екопътека „Люляци – Дебел дял“ също беше обект на поддръжка. Пътеката беше старателно окосена и почистена от отпадъци, което подобри условията за пешеходни и велосипедни разходки.

Дейностите по екопътека „Иглика“ включиха косене на тревни площи и премахване на паднали клонови и други препятствия, които могат да затруднят движението. С изпълнените дейности се гарантира по-добра видимост и лесна ориентация за посетителите. Тази екопътека, известна със своите живописни гледки, отново стана привлекателно място за природолюбители и туристи.

Извършените дейности по почистване и поддръжка на екопътеките имат важно значение за развитието на устойчивия туризъм в Община Габрово. Те допринасят както за опазването на природата, така и за популяризирането на региона като привлекателна туристическа дестинация и предоставят възможност за активен отдих и връзка с природата.

3. **ДЕЙНОСТИ ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ**

✓ Една от основните дейности на Туристическия информационен център на Община Габрово е свързана с поддържането и развитието на туристическия сайт visit.gabrovo.bg, както и с активното присъствие в социалните мрежи. Тези канали предоставят и улесняват достъпа на туристите до богата и актуална информация.

Сайтът visit.gabrovo.bg представлява основна платформа за информация за региона като атрактивна туристическа дестинация, която се утвърди като важен инструмент за популяризиране на Габрово. На нея редовно се публикуват и обновяват данни за:

Места за настаняване: Подробна информация за хотели, къщи за гости и всички обекти за настаняване в Габрово и околностите.

Туристически и културни обекти: Информация за забележителности като музей „Етьър“, Музей „Дом на хумора и сатирата“, Соколския манастир и други ключови дестинации.

Календар на събитията: Редовно се публикува информация за предстоящи културни, спортни и туристически мероприятия в региона, което улеснява планирането на посещения.

Полезна информация за гостите: Разписание на местния транспорт, препоръки за маршрути, карта на града, информация за Узана и зимната обстановка и допълнителни съвети за гостите на града.

През 2024 г. бяха въведени подобрения в сайта, които улесняват достъпа на посетителите до културни и туристически обекти в региона. Сред основните новости е създаването на отделна страница „Купи билет“, която предлага редица удобства за Онлайн закупуване на билети – посетителите вече могат лесно да закупят пакетни билети, индивидуални входни билети за музеи или билети за специални събития директно от платформата. Чрез интерактивна таблица с работно време беше добавена е полезна информация за работното време на всички музеи, представена в удобен работен формат за разглеждане и през мобилни устройства. Тези и други промени са насочени към подобряване на удобството за посетителите, улесняване на достъпа до културните забележителности и предоставяне на актуална информация по начин, който отговаря на съвременните технологични изисквания. С тези нововъведения Община Габрово затвърждава стремежа си към дигитализация в развитието на туристическите услуги.

Активното присъствие в социалните мрежи Facebook и Instagram е съществен елемент от комуникационните дейности на Туристическия информационен център.

Facebook страница (Туристически информационен център): На страницата се публикуват новини за културни и туристически събития, полезни съвети за посетителите, снимки и видеоматериали.

Instagram профил ([visitgabrovo](https://www.instagram.com/visitgabrovo)): Профилът в Instagram се фокусира върху информацията за културните събития в Габрово и популяризиране на забележителностите адресирано към по-младата аудитория.

Годината отбеляза и напредък в дигиталното присъствие на Туристическия информационен център. Според предоставената статистика:

През 2024 г. Facebook страницата е отбелязала ръст в посещенията с 96,5%, на последователите със 72,3 % и реакциите на съдържанието с 14% спрямо предходната година. Instagram профилът достигна 276 последователи. Посещенията на сайта visit.gabrovo.bg са се увеличили с 23%, благодарение на по-доброто индексване в търсачките и популяризирането в социалните мрежи.

Чрез успешното развитие на сайта и социалните мрежи Туристическият информационен център не само подобрява достъпността на информация за туристите, но и утвърждава Габрово като конкурентна и привлекателна дестинация. За следващата година е планирано разширяване на дигиталното присъствие, включително въвеждане на нови функционалности в сайта, обогатяване и актуализиране на информацията за гостите на града и използване на допълнителни платформи за популяризиране.

✓ Електронната поща е важен инструмент за ефективна комуникация, който позволява предоставянето на навременна и актуална информация до широк кръг от получатели. Туристическият информационен център активно използва е-мейл кореспонденцията като средство за популяризиране на културните и туристическите събития в Габрово. Чрез регулярни електронни съобщения се разпространява месечният календар на културните събития до всички места за настаняване в региона. Това дава възможност техните гости да се информират за разнообразните инициативи и събития в града. Също така, благодарение на изградени мейл контакти с туроператори от България и чужбина, редовно се предоставя информация за значими събития като Карнавалните дни, фестивала „Узана поляна фест“ и други. Тази целенасочена комуникация не само информира, но и позиционира града като привлекателна туристическа дестинация. Освен това, чрез електронната поща се организират анкети към представители на туристическия бизнес. Тези проучвания събират ценна информация и мнения, които служат като основа за планирането на нови инициативи и дейности, насочени към по-ефективно популяризиране на региона. Използването на електронната поща е важен канал за комуникация, който не само улеснява връзката с различни заинтересовани страни, но и активно допринася за развитието на туризма в Габрово.

✓ За участията в изложението през 2024 г., както за различни кампании за популяризиране на Габрово като туристическа дестинация, бяха разработени и отпечатани висококачествени рекламни материали.

„Пътеводител“ – подготвени бяха две издания на български и английски език. Те включват подробна информация за основните туристически забележителности, културни събития през 2024 г., тематични маршрути за посещения, както и полезна информация за гостите на града.

„Културни събития 2024 г.“ – създадена беше двуезична брошура (на български и английски език), която представя културния календар на Габрово за 2024 г.

Тези рекламни материали бяха широко използвани в рамките на туристическите изложения, на които Община Габрово участва през годината – „ТТР“ в Румъния, „Ваканция и Спа Експо“ в София.

Освен това, материалите намериха място и на редица международни изложения чрез партньорства със Старопланински туристически регион и Министерството на туризма на Република България

Благодарение на качествения дизайн и съдържание, печатните рекламни материали успяха да представят Габрово в най-добра светлина пред широка аудитория, включително международни туроператори, туристи и представители на индустрията. Тази активна рекламна кампания затвърди имиджа на Габрово като привлекателна дестинация, която предлага уникални културни преживявания и природни забележителности.

✓ През 2024 г. Туристически информационен център създаде и организира за гостите на града безплатни туристически пешеходни обиколки. Те бяха под шеговития надслов „В Габрово каквото видите, чуете и научите, с него и в живота може да сполучите....“. В обиколките представихме Габрово с неговата история, култура, индустрия. Тези, които се включиха освен, че разгледаха централната градска част и усетиха атмосферата на "града на хумора и сатирата" и разбраха как традицията и креативността се преплитат тук, научиха повече за най-стария квартал на Габрово „Шести участък“, откъде идва неговото име и защо в Габрово се намира шестият полицейски участък след първите пет в София, кои са Хаджи Кръстю Априлов и Васил Априлов и каква следа са оставили в духовния и културен живот, кое е Първото новобългарско светско училище и как е било създадено то, кой е най-съвременният и изцяло дигитализиран музей и защо Габрово е наричан „Българският Манчестър“ както и много други интересни факти за нашия град. Безплатната пешеходна обиколка е възможност Габрово да бъде преоткрит или да бъде видян през нова, вдъхновяваща перспектива. Подходяща е както за гости на града, така и за местни жители, които искат да научат повече за своето родно място.

✓ Реализирахме проект за отпечатване и монтаж на рекламни винили в Автогара Габрово за представяне богатството на туристическите забележителности и културните събития на Габрово. Тези материали, разположени на ключово място, посрещат гостите на града още с пристигането им, предлагайки визуално вдъхновение и идеи за изследване на региона. Целта на проекта е не само да информира посетителите, но и да подчертае уникалния дух на Габрово, насърчавайки туристите да разгледат местните музеи, архитектурни обекти и природни забележителности. Благодарение на комуникативността на автогарата като централен транспортен възел, рекламата успява да достигне до широка аудитория от посетители, посещаващи града. Инициативата постига следните акценти: Подчертаване на ключови забележителности, като Регионалния етнографски музей на открито „Етър“, архитектурно-историческия резерват Боженци и Дома на хумора и сатирата и промотиране на годишни културни събития и фестивали с интуитивна покана към туристите да планират престоя си. Визуалната информация подканва към по-дълъг престой и по-задълбочено изследване на Габрово. С този проект подчертаваме ангажимента на града към развитието на туризма и културата, като същевременно създаваме по-топло и приветливо посрещане за пристигащите пътници.

4. **ДЕЙНОСТИ И КУЛТУРНИ СЪБИТИЯ В ОБЩИНА ГАБРОВО СВЪРЗАНИ С ТУРИЗМА ПРЕЗ 2024 г.**

Посещенията на гости в региона и богатият културен календар на Община Габрово са тясно свързани. Организацията на интересни събития неизменно предизвиква интерес, което води до значително увеличение на туристическия поток в града. Културните инициативи не само обогатяват местната общност, но и утвърждават Габрово като привлекателна дестинация за посетители от страната и чужбина.

Тези културни събития, допълнени от уникалната природа, исторически забележителности и качествени туристически услуги, утвърдиха през 2024 г. Габрово като предпочитана дестинация, привличаща както индивидуални туристи, така и организирани групи.

Най-голям туристически интерес предизвикаха редица културни събития, които подчертават уникалността и динамиката на града. Сред тях можем да отбележим:

✓ От 14 до 17 март 2024 г. в Габрово се проведе XI-то издание на Магична среща „Златна котка“, утвърдило се като най-големия фестивал за илюзионно изкуство в Източна Европа. Събитието привлече световноизвестни магьосници и илюзионисти, които демонстрираха своите умения и споделиха опит с участниците и публиката. Тази година състезанието за статуетката „Златна котка“ и титлата „Най-добър магьосник“ беше сертифицирано по стандартите на FISM (Fédération Internationale des Sociétés Magiques), което предостави на участниците

възможност за класиране на европейски и световни първенства. Сред специалните гости на фестивала бяха президентът на FISM Андреа Байони, вицепрезидентът на европейската организация Хавиер Тапиас, президентът на френската асоциация на магьосниците Серж Один и италианският телевизионен продуцент Валтер Ролфо. Гала вечерта на 16 март в спортна зала „Орловец“ беше кулминацията на фестивала, привличайки над 2000 зрители. Програмата включваше изпълнения на френските магьосници Дейвид Стоун и Ян Фриш, както и на българския комедиен фокусник Венсан. Водещи на вечерта бяха популярният тандем Иван и Андрей.

Магичната среща „Златна котка“ продължава да утвърждава Габрово като център на илюзионното изкуство, привличайки както професионалисти, така и любители от цял свят.

✓ На 1 април 2024 г. Музеят на хумора и сатирата в Габрово отбеляза своята 52-ра годишнина. Създаден с ентузиазъм и амбиция, Музеят още от края на 70-те години на ХХ век се утвърждава като световен център на хумористичното и сатиричното изкуство. Музеят на хумора и сатирата в Габрово беше домакин на поредица от специални събития по повод своята 52-ра годишнина: Обявяване на името на „Безименното Коте“; Детско ателие „Първоаприлска шега“; Откриване на изложбата „10% Карнавал“ и юбилейната изложба „60 диоптъра КАРИКАТУРОгледство“ и други. Посетителите на Музея на хумора и сатирата на този специален ден се потопиха в света на изкуството, смеха и креативността.

✓ Дните на хумора и сатирата през май бяха изпълнени с изложби, концерти, творчески ателиета и разбира се, карнавалното шествие под мотото „Make CARNAVAL not war“. В дните от 16 до 19 май градът се превърна в сцена на изкуство, смях и културни преживявания за всички възрасти. Основни акценти от програмата бяха: събития в Музей Дом на хумора и сатирата; Ден на отворените врати, в който всички културни институции предложиха безплатни посещения; Арт занимания за деца на различни локации в града и инициативата „Нарисувай Габрово“; благотворителен кулинарен базар от Женско благотворително дружество „Майчина грижа“ с кауза за талантиви деца; Вечерен

Маскен бал на тема „Двадесет и четвърта високосна да направим доброносна“, организиран от Ротари клуб – Габрово; концерти на Оркестър

Габрово, Васил Петров и виртуозни музиканти с проекта "The Best of Vassil Petrov", Група RDMK с незабравими музикални хитове. В Карнавалния ден се проведе Национално карнавално ревю на котки в чест на Розмари Казасова; Карнавална уличка на чудесата с участието на децата от детските градини; Рисуване на карикатури, ателиета за карнавални маски и много други.

Габровският карнавал през 2024 г. премина под мотото „Make Карнавал, Not War“. Събитието привлече над 40 000 души, които се насладиха на колоритни костюми, остроумни скечове и заразяваща енергия. В карнавалното шествие, продължило близо два часа, участваха над 2000 души с оригинални костюми в 72 „карнавални картини“, носещи послания за мир и единство. Сред акцентите бяха изящните изпълнения на участници от китайската провинция Цюанджоу, както и 20 гигантски фигури на движещи се платформи с хумористични препратки към политическия живот и популярни личности. Музикалната програма, която закри празненствата включваше концерти на известни изпълнители като Васил Петров, 100 Кила и група Молец. В Следкарнавалния ден бяха подготвени забавления в РЕМО „Етър“ с традиционната „следкарнавална гюрултия“, пътуващ театрален фестивал, концерт и много други.

✓ Узана Поляна Фест 2024 се проведе от 19 до 21 юли в местността Узана край Габрово. Екологичният фестивал за поредна година събра хиляди на Узанската поляна като в своята програма съчета музика, изкуства, знания и приятелства, предлагайки на посетителите разнообразни активности сред природата. Програмата включваше артистични изпълнения, еко инициативи, зелени иновации, творчески работилници, вкусна храна, спортни състезания и вълнуващи емоции от вечерните концерти. В обособените пространства : Познание, Ин/Ян център, Младежка и Арт зона, Детски център, Зона Горското, Пространство Наздраве ,Фермерски базар от БГ и Спортна зона всички гости намериха за себе си по нещо интересно. Представени бяха различни еко-идеи като естествени строителни материали и интериорни решения, зелени стартъпи, презентации на тема връзки на човека и природата и много други. Фестивалът предостави възможност за споделяне на знания и преживявания сред спокойствието на гората, уханието на билките и красотата на цветовете.

✓ На 7 и 8 септември 2024 г. в музей „Етър“ в Габрово се проведе осмото издание на „Празник на пестила“. Събитието предложи уникална възможност за преживяване на традициите и културата, като посетителите се запознаха с процеса на приготвяне на пестил по стара рецепта и имаха възможност да разгледат „Алеята на вкусовете“. Там бяха представени разнообразни храни и напитки, свързани с пестила и сливите. Програмата включи демонстрации на традиционни занаяти – изработка на кошници, калайдисване на съдове, дърворезба и бакърджийство. Посетителите се насладиха на фолклорни изпълнения, тематични изложби и участваха в образователната игра с награди „Сливи с късмет“. На 7 септември се проведе и второто издание на Националния фолклорен конкурс „Обредна трапеза“, организиран от музей „Етър“, Министерството на културата и Община Габрово. Това събитие е част от „Европейски дни на наследството“, подкрепяно от Европейския съюз и Съвета на Европа. Същият ден, музеят отбеляза

60 години от своето откриване с концерт на голямата сцена. Нина Николина и виртуозните музиканти Калин Вельов, Таня Първанова, Дамян Йорданов и Петър Миланов изпълниха популярни български песни в модерен микс от етно и джаз.

✓ На 6 септември 2024 г. Музей на архитектурно-исторически резерват „Боженци“ отбеляза своята 60-та годишнина с празнична програма, която привлече много гости на града. В тържествата участваха Детски фолклорен ансамбъл „Габровче“ и Фолклорен танцов ансамбъл „Сивек“, които са емблематични за Габрово и са прославили града както в България, така и на международната сцена. В деня на празника се състоя премиерата на театралния спектакъл „БожанкалииТе“. Тази постановка е съвместен културен продукт на музей „Боженци“ и Драматичен театър „Рачо Стоянов“ – Габрово, създаден специално за архитектурно-историческия резерват. Спектакълът разказва за славното минало на селото, колоритните му жители и знатни особи, като съчетава истински истории и легенди, базирани на нематериалното културно наследство на Боженци

✓ Фестивалът „Реките на града 2024“ – трето издание, се проведе в дните на 23-25 август. Преобразените пространства на река Янтра събраха жителите и гости на града. Събитието предложи богата програма, включваща музикални изпълнения, работилници за семейства и младежи, кино на открито, театър на сенките и други активности. Посетителите се насладиха на уникалната атмосфера, разположени под сянката на чадъри край река Янтра. Събитието обедини младежка енергия, творчество и инициативи. Основни акценти в програмата бяха: Представяне на проект за благоустрояване на крайречната зона между Падалски мост и мост Христо Ботев, с последваща дискусия за опазването и популяризирането на историческото наследство на региона, почистване на река Янтра: Инициатива с доброволци от dm България, музикална програма с изпълнения на Русита Боева, етно формацията ОрХестър ЗоР МаЖоР, NINIO & The Groovers, и популярната група Cool Den. Основната мисия на фестивала е да вдъхнови и ангажира общността в създаването на нови пространства и възможности за културни и социални дейности край река Янтра чрез съчетаването на изкуство, природа и младежка енергия.

През 2024 г. Община Габрово затвърди своята позиция на културен и туристически център, който предлага събития и инициативи за обогатяване на туристическия календар и развитието на региона като привлича посетители с разнообразие от културни и природни изживявания. Дейностите през годината бяха насочени не само към популяризирането на местните традиции и културно-историческо наследство, но и към създаването на модерни културни продукти, които привлякоха широка аудитория. Инвестициите в инфраструктура и партньорства с местни и международни организации допринесоха за устойчивото развитие на туризма в региона. Община Габрово продължава да утвърждава имиджа си на иновативна и културно богата дестинация, като се стреми да интегрира нови идеи и технологии в своите проекти. Съчетанието на уникална природа, традиции и гостоприемство, правят Габрово предпочитан избор за пътуващите хора, които търсят незабравими преживявания.

VI. ОТЧЕТ НА РАЗХОДИТЕ ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ГАБРОВО ПРЕЗ 2024 г.

ПРИОРИТЕТ 1	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
РАЗВИТИЕ НА ТУРИСТИЧЕСКИЯ ПРОДУКТ - МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА	януари - декември	52 600 лв.	
1.1. Членство в Creative Tourism Network (http://www.creativetourismnetwork.org) и популяризиране на дестинация Габрово			1 955,83 лв.
1.2. Членство в Организацията за управление на Старопланински туристически регион (ОУСТР) създадена от Министерството на туризма на основание Закон за туризма (глава Трета: Туристическо райониране).			6 000,00 лв.
1.3. Организиране на обучение по дигитален маркетинг в областта на туризма за представители на туристическия бранш в Габрово			2 811,32 лв.
1.4. Участие и посещение на туристически борси, изложения, конкурси: МТИ "ТТТ" Букурещ - февруари 2024 г.; 40-то издание на Международното туристическо изложение ВАКАНЦИЯ & СПА София-март 2024 г.			7 607,35 лв.
1.4.1. Участие в Международно туристическо изложение Ваканция и Спа ЕКСПО -София 2024 г. и авансово плащане за участие във Ваканция и Спа ЕКСПО-София 2025 г.-			4 167,64 лв
1.4.2. Участие на Международно туристическо изложение- Букурещ, Румъния 2024 г.-			3 439,71 лв
1.5. Организиране на събитие за туроператори с цел представяне и популяризиране на забележителностите, обектите за настаняване и хранене и възможностите за приключенски и екотуризъм, планински пешеходен и рекреативен туризъм, културно-исторически, фестивален и творчески, ученически туризъм.			1 475,62 лв.
1.6. Сключване на договор с платформа URBO за продажби и реклама на комбиниран билет за културните институции в града.			
1.7. Реклама и организация за туристически събития: Карнавал, Узана поляна Фест, кулинарно събитие и др.			20 052,18 лв.

1.7.1. Узана поляна Фест-Обезпечаване на стена за катерене и преход до вр. Исполин за Узана Поляна Фест, материали с логото на Узана поляна фест, видеозаснемане и фотозаснемане , демонстрация на лични предпазни средства -5 953,20 лв			
1.7.2. Реклама в списание „Дестинация България“ - 2 280 лв			
1.7.3. Реклама на събития Карнавал и Узана поляна фест чрез Асоциация на фестивалите в България www.fest-bg.com - 360 лв			
1.7.4. Реклама на travelnews.bg по сключен договор за маркетинг - 2 160 лв			
1.7.5. Представяне на Габрово като туристическа дестинация на румънския пазар чрез статии на онлайн платформи - 752,99 лв			
1.7.6. Участие в събитие на Асоциацията на българските туроператори и туристически агенти (АБТТА)-520 лв			
1.7.7. Епизод "Без багаж"- 8 000 лв			
1.7.8. Подновяване на домейн на сайт-25,99 лв			
Общо изразходвани средства по Приоритет 1:			39 902,30 лв.
ПРИОРИТЕТ 2	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩАТА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА	януари - декември	3 000 лв.	
2.1. Поддръжка на съществуващите туристически маршрути на територията на общината и тяхната ясна и добре позиционирана информационна и указателна инфраструктура; Проучвания за изграждане на нови маршрути с цел привличане на любителите на природата и разнообразяване на туристическото предлагане като варианти за преживявания сред природата на региона.			
2.1.1. Косене и почистване от растителност и обрастване на екопътека „Градище“, крепостни останки Градище, екопътека „Люляци – Дебел дял“ и екопътека „Иглика“- 1 499,00 лв			
Общо изразходвани средства по Приоритет 2:			1 499,00 лв.

ПРИОРИТЕТ 3:	СРОК/ПЕРИОД/	ПРОГНОЗНА СТОЙНОСТ (лв.)	ИЗРАЗХОДВАНИ СРЕДСТВА
ОРГАНИЗИРАНЕ НА ЕФЕКТИВНО ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ	януари - декември	10 650 лв.	
4.1. Изработване на актуални рекламno-информационни печатни материали с богата информация и реклама на туристически и културни обекти и събития; изработване на сувенири за продажба в ТИЦ - Габрово			7 768,80 лв.
4.1.1. Отпечатване на туристическа брошура Пътеводител на английски и български език-5 016 лв.			
4.1.2. Отпечатване на брошури със събитийния календар за 2024 г - 468,00 лв			
4.1.3. Изработване и монтаж на винили с реклама на събития и културни институции в Габрово на Автогара Габрово- 2 284,80 лв			
Общо изразходвани средства по Приоритет 3:			7 768,80 лв
Общо изразходвани средства по Програма за развитие на туризма в Община Габрово през 2024 г.:			49 170,10 лв.
Планиран приход от туристически данък за 2024 г.:		60 000,00 лв.	
Преходен остатък от бюджет Програма туризъм 2023 г.:		6 254,00 лв.	
Прогнозен бюджет за Програма туризъм за 2024 г.:		66 254,00 лв.	
Реализирани приходи от туристически данък за 2024 г.:		51 002,00 лв.	
Общ разполагаем бюджет за 2024 г. (преходен остатък от бюджет Програма туризъм 2023 г.+реализирани приходи от туристически данък за 2024 г.):		57 256,00 лв	
Преходен остатък за 2025 г. (Общ разполагаем бюджет за 2024 г. - Общо изразходвани средства по Програма за развитие на туризма в Община Габрово през 2024 г.):		8 085,90 лв.	